

De Bonckert

Zorgplan

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Stromenland	4
1.1. Over Samenwerkingsverband Stromenland	4
1.2. Basisondersteuning	5
2 Handelingsgericht werken volgens de 4Ds	7
2.1. Analyse van de resultaten	7
3 Looqin.....	10
3.1. Mijn Portret.....	10
4 Zorgprocedure in 5 zorgniveaus	11
4.1. Zorgprocedure uitdagen/verrijken en ondersteunen/afstemmen	13
5 Zorgprocedure dyslexie.....	14
6. Groepsbespreking en overdracht	16
8 De Intern Begeleider	17
9 De Remedial Teacher	19
10 Registreren	20
11 Doublure / versnellen	21
12 Procedure POVO (voorlopig) Schooladvies.....	22
13 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	24
Bijlage A Groepsoverzicht	25
Bijlage B Identiteitsbewijs.....	27
Bijlage C Zorgprocedure dyslexie.....	28
Bijlage D Groepsbespreking	31
Bijlage E Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	32
Bijlage F Toetskalender 2017-2018.....	34

Inleiding

Dit zorgplan beschrijft in hoofdlijnen hoe de zorg en de zorgstructuur op De Bonckert georganiseerd is. De werkwijze sluit aan bij de doelstellingen van Stroomland en het EGO concept. De achterliggende gedachte hierbij is, dat de leerling die om extra of specifieke zorg vraagt, dit op een zo adequaat mogelijke wijze ontvangt. We denken met de pijlers welbevinden, betrokkenheid en competentie te beschikken over een stevige basis om de kwaliteit van onderwijs te waarborgen. Hoe hoger het niveau van welbevinden en betrokkenheid is, des te groter de impact van het onderwijs.

Op De Bonckert streven we naar een doorgaande lijn in de afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen volgens de 1 zorgroute. Onze zorgstructuur zorgt ervoor dat er meer samenhang is in de zorg aan leerlingen en dat de stappen, beslismomenten en verantwoordelijkheden in de zorg aan leerlingen voor iedereen duidelijk en transparant zijn. Handelingsgericht werken en opbrengst gericht werken met als doel welbevinden, betrokkenheid en competentie te verhogen, heeft daarom een vaste plek gekregen in de zorgstructuur van onze school. Leerkrachten werken doelgericht en maken op basis van onderwijsbehoeften van de leerlingen expliciete keuzes t.a.v. leerstof, werkvormen, aanpak- en differentiatievormen.

In dit zorgplan staat een beschrijving van de organisatie op individueel-, groeps- en op schoolniveau.

1 Stromenland

1.1. Over Samenwerkingsverband Stromenland

Sinds 1 augustus 2014 zijn alle scholen verplicht elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Scholen en schoolbesturen werken met elkaar samen om dat goed te organiseren. Dat doen ze in regio's in zogenaamde samenwerkingsverbanden.

Het Samenwerkingsverband Stromenland is een grote regio. Alle schoolbesturen en alle basisscholen en scholen in het speciaal (basis) onderwijs in de gemeenten Beuningen, Boxmeer, Cuijk, Druten, Grave, Groesbeek, Heumen, Mill en Sint Hubert, Millingen aan de Rijn, Nijmegen, Sint Anthonis, Ubbergen, West Maas en Waal en Wijchen horen bij Samenwerkingsverband Stromenland.

Ons uitgangspunt is: 'Gewoon als het kan, speciaal als het moet.'

Ondersteuningsplatforms en bestuurskantoor

Het werkgebied van Stromenland is groot, daarom is het opgedeeld in 6 zogenaamde ondersteuningsplatforms (regio's). De centrale coördinatie van alle werkzaamheden doet het bestuurskantoor. Het bestuurskantoor ondersteunt ook de regio's.

Elk ondersteuningsplatform werkt in een bepaalde regio. De contactpersonen in de regio zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van passend onderwijs. De Bonckert valt onder het platform Land van Cuijk.

De procedure binnen land van Cuijk verloopt in hoofdlijnen als volgt:

- Elke school heeft een eigen netwerkondersteuner. Deze persoon is de contactpersoon voor de school. Zij of hij is het eerste aanspreekpunt voor de school. Zij of hij voert de regie over onze dienstverlening vanuit het platform, is bekend met de school en haar werkwijze én met de leerlingen waarmee het platform in het kader van preventieve zorg, arrangementen of lopende TLV aanvragen, bemoeienis heeft.

- Alle scholen zijn ingedeeld in een netwerk. Binnen het platform werken we met drie netwerken: Mill en Grave e.o.; Cuijk e.o.; Boxmeer en St. Antonis e.o. Dat betekent dat we geen 7 netwerken en drie clusters meer kennen, maar uitsluitend 3 netwerken "nieuwe stijl".
- Binnen elk netwerk is een team werkzaam. Twee leden van het team fungeren als netwerkondersteuner, dus als contactpersoon voor de scholen. In elk team is in elk geval aanwezig expertise op het terrein van SBO en SO4, en in twee van de teams is ook de SO3 expertise aanwezig. Het andere team kan uiteraard ook een beroep doen op die expertise. Daarnaast is aan elk team een orthopedagoog of een psycholoog verbonden.
- De teams hebben een grote mate van autonomie om alle voorkomende zaken zelf op te pakken en op te lossen, binnen de kaders die op platform niveau zijn afgesproken. Zo proberen we tegemoet te komen aan zo min mogelijk verschillende ondersteuners op één school.
- Daarnaast is er expertise op platform niveau beschikbaar die ingezet kan worden in de teams, als in een bepaald team bepaalde expertise ontbreekt die wel nodig is voor bepaalde kinderen, of als er sprake is van een capaciteitsprobleem op een bepaald moment. Dat betekent ook dat leden van een team in dit kader ingezet kunnen worden, in principe op tijdelijke basis of klus gebonden, in een ander team.
- Op het niveau van het platform functioneert de AC (arrangementencommissie) en de CT (commissie toelaatbaarheid).
- We willen maximaal preventief werken, met korte lijnen. En waar meer ondersteuning nodig is willen we snel kunnen opschalen. Vandaar dat we gaan werken in een structuur waarbij de teams de basis vormen, maar waarbij we wel voldoende waarborgen hebben ingebouwd om in kwaliteit en capaciteit snel die expertise te kunnen leveren die nodig is.

1.2. Basisondersteuning

Alle scholen in Stroomland bieden basisondersteuning. Dat is de minimale ondersteuning die een school kan geven. Bijvoorbeeld ondersteuning aan kinderen die gedragsproblemen hebben, hoogbegaafd zijn, of dyslexie of dyscalculie hebben. Over die ondersteuning hebben we binnen Stroomland afspraken gemaakt.

Dit hebben we afgesproken:

- extra hulp voor leerlingen die niet goed kunnen lezen (dyslexie)
- extra hulp voor alle leerlingen die niet goed kunnen rekenen (dyscalculie)
- extra hulp voor leerlingen met lagere intelligentie dan gemiddeld
- extra hulp voor leerlingen met een hogere intelligentie dan gemiddeld
- ondersteuning en begeleiding van leerkrachten, zodat zij de leerlingen zo goed mogelijk kunnen helpen in de klas
- duidelijke afspraken, met gemeenten en jeugdzorg, over medische handelingen op school

Onderwijsarrangementen

Voor sommige kinderen is de basisondersteuning die scholen kunnen geven onvoldoende. Dan moet er naar een andere oplossing gekeken worden. Het liefst op de eigen school of in de buurt van de eigen school. Maar in ieder geval binnen het samenwerkingsverband.

De inspectie heeft in mei 2017 beoordeeld dat het onduidelijk is, wat het basisarrangement inhoudt binnen Stromenland.

Gezamenlijk met de platform coördinatoren van het samenwerkingsverband wordt het concept voor de basisondersteuning opgesteld. Vervolgens zal het concept basisondersteuning ter informatie/instemming gestuurd worden naar de diverse geledingen (OPR, deelnemersraad, bestuurlijke platform commissies) binnen het samenwerkingsverband gestuurd/besproken worden. De basisondersteuning zal beschreven zijn voor 1 december en toegevoegd worden aan het ondersteuningsplan. De implementatie/evaluatie van de aanwezige basisondersteuning binnen de scholen van Stromenland start in de tweede helft van dit schooljaar.

Na implementatie van de basisondersteuning wordt de analyse van de huidige schoolondersteuningsprofielen gestart. Er zal besloten worden of er vanuit Stromenland een centraal format (gedeeltelijk) wordt opgesteld voor het schoolondersteuningsprofiel. Dit proces wordt opgestart in het tweede helft van dit schooljaar.

Dat betekent dat zolang er geen nieuwe ondersteuningsplan opgesteld is wij gebruik maken van het bestaande plan. Het bestaande plan dateert van 2013 en is verre van up to date.

De volgende sterke punten kwamen in dit ondersteuningsplan naar voren:

- Leraren zijn pedagogisch competent in het realiseren van passend onderwijs.
- Leraren zijn organisatorisch competent in het realiseren van passend onderwijs.
- De leraren werken continu aan het vergroten van deskundigheid.
- De school voert een beleid op het gebied van het omgaan met gedragsproblemen.
- Overdrachten van en naar een andere school
- De school gebruikt de ervaringsdeskundigheid van ouders.
- De school werkt aan het verbeteren van de basisondersteuning in de groepen.
- De school heeft een duidelijke visie op de ondersteuning van leerlingen.

De volgende ondersteuning was de school van plan om te realiseren:

- Dyscalculie
- Taal en spraak
- Rekenen en wiskunde
- Faalangstreductie
- Sociale vaardigheden (SOVA-training)

Sova en faalangstreductietraining worden aangeboden via het CJG.

Voor rekenen en wiskunde is de methode Wereld in Getallen aangeschaft. Deze sluit beter aan bij het kunnen differentiëren in de diverse groepen. Voor Taal en spraak is de nieuwe methode STAAL aangeschaft. Daarmee tillen wij ons taal-en spellingsonderwijs op een hoger plan.

Protocol voor rekenproblemen en dyscalculie moet verder ontwikkeld en geïmplementeerd worden.

2 Handelingsgericht werken volgens de 4Ds

Dit jaar start de Bonckert met bureau Wolters voor het analyseren van cito en alle andere data.

De cyclus HGW bestaat uit 4 stappen:

1. Verzamelen van data van groep en leerlingen in een groepsoverzicht op basis van evalueren van het vorige groepsoverzicht, citogegevens, methode gebonden toetsen en Looqin (bijlage toetskalender)
2. Alle data analyseren. In gesprek met elkaar duiden en waar nodig verder onderzoek doen.
3. Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften op een wijze dat zij van en met elkaar leren. Opstellen van een groepsoverzicht.
4. Uitvoeren van een groepsoverzicht.

Per vakgebied, technisch lezen, begrijpend lezen, rekenen en spelling, wordt een groepsoverzicht opgesteld. De cyclus wordt minimaal 2x per jaar uitgevoerd. De formulieren die de leerkrachten hiervoor gebruiken zijn opgenomen in de bijlagen.

2.1. Analyse van de resultaten

Ieder half jaar nemen we de CITO toetsen af. De resultaten worden ingevoerd in het computerprogramma LOVS en geanalyseerd. Deze analyse vindt plaats op 3 niveaus, te weten

Schoolniveau

Groepsniveau

Individueel niveau

We gebruiken diverse overzichten vanuit het computerprogramma en bekijken in ieder geval:

Het absolute niveau van de verschillende groepen (schoolanalyse)

Het niveau van een jaargroep door de jaren heen (school en groepsanalyse analyse)

Categorieën analyse groep en leerling (groepsanalyse)

De ontwikkeling van individuele leerlingen per groep (niet methode toets verzamelstaat)

Bij deze overzichten stellen we steeds dezelfde drie vragen, te weten:

Wat zie ik? (Is het doel behaald?)

Hoe komt het?

Wat zijn mijn actiepunten?

Ad 1: Wat zie ik?

Hoe verhouden de resultaten zich tot de inspectienorm (indien beschikbaar)?
Zijn de resultaten van deze groep kinderen hoger of lager dan de vorige keer?
Hoe is de verdeling over 1 t/m 5?
Hoe verhoudt dit zich tot de vorige keer?
Hoe zijn de resultaten in vergelijking met andere jaren?
Hoe verhouden de scores zich tot de gestelde doelen?
Hoe ontwikkelen de vaardigheidsscores/DLE's zich (Let ook op de A++ leerlingen)?

Ad 2: Hoe komt het?

Is de groepssamenstelling veranderd?
Is de leerkracht veranderd (gewisseld)?
Is de werkwijze in- en met de klas veranderd?
Hoe is de werkwijze in de groep?
Hoeveel tijd wordt aan het betreffende vakgebied besteed?
Voelt de leerkracht zich bekwaam op het betreffende vakgebied (Is hij bekend met de kernfactoren van de vakdidactiek)?
Heb ik te maken met een (relatief!) sterke of zwakke lichteing?

Ad 3: Wat zijn mijn actiepunten?

Ben ik tevreden of niet?
Wordt het best denkbare onderwijs met de beschikbare tijd en middelen gegeven?
Is het hoogst haalbare bereikt?
Waar liggen de dingen die ik wil vieren?
Waar kunnen nog dingen worden verbeterd?
Wat leer ik van deze analyse?
Welke maatregelen ga ik nemen voor een volgende keer?
Welke kinderen zullen dar vooral van profiteren?
Wat betekent dat voor de resultaten
Welke doelen kan ik formuleren voor de volgende keer
Wat betekent dat voor mij (Nascholing, gedrag, ondersteuning, faciliteiten)?
Wat ga ik het komende half jaar aan maatregelen nemen?
Wat heb ik daarvoor nodig?
Welke aanpassingen zijn nodig in mijn groep?
Welke gedragsveranderingen m.b.t. didactiek of organisatie moet ik zelf doorvoeren?
Hoe ga ik zorgen dat het ook echt gebeurt?
NB Maak een persoonlijk actieplan!

Trekken van conclusies

Deze analyses (managementanalyse per vakgebied) worden op schoolniveau voorbereid door intern begeleider en de opvallend zaken worden besproken met het team.

De analyses op groeps- en individueel niveau worden uitgevoerd door de leerkrachten zelf. Zij presenteren aan elkaar de resultaten. Zij stellen zich hierbij bovenstaande vragen.

Stellen van doelen en opstellen van actiepunten

Als de conclusie is dat er verbetering mogelijk is op het geanalyseerde gebied, dan stellen we actiepunten op, die kunnen leiden tot verbetering van het gegeven onderwijs.

De opgestelde actiepunten zijn gebaseerd op het realiseren van de inhoudelijke doelen. Door het nemen van maatregelen worden de inhoudelijke doelen beter bereikt. De veronderstelling daarbij is dat de resultaten dan zullen stijgen. De doelen op groepsniveau worden geformuleerd in vaardigheidsgroei.

Tijdens de groepsbespreking in februari en juni worden deze doelen door de leerkracht met intern begeleider besproken. De actiepunten worden beschreven door de leerkracht in het groepsoverzicht.

Op schoolniveau stellen we naar aanleiding van de managementanalyse ook samen actiepunten vast.

Enkele mogelijke actiepunten:

Meer lestijd op het betreffende vakgebied

Meer aandacht voor de vakdidactiek bij het team of individueel

Nascholing van de docent of het team

Keuze van een andere methode of methodiek

De betreffende leergroep (rekenwerkgroep en taalwerkgroep) beraadt zich over de actiepunten op schoolniveau.

Uitvoeren van de actiepunten

Nadat de actiepunten zijn bedacht en afgesproken worden deze door de betrokkenen (meestal de leerkracht) uitgevoerd. Daarbij kan worden overeen gekomen dat de leerkracht daarbij ondersteuning en coaching krijgt van collega's, de intern begeleider, de directeur of een externe.

Samen spreken directeur en betrokkenen af op welke wijze de bewaking van het daadwerkelijk uitvoeren van de maatregelen wordt vormgegeven. De verantwoordelijkheid ligt bij de leerkracht, die zich daarvoor later bij de evaluatie wil en kan verantwoorden.

Er kan echter ook worden afgesproken dit tussentijds vorm te geven, via klassenconsultaties, bouwbijeenkomsten of coachingsmomenten.

Evaluatie van de actiepunten in relatie tot de gestelde doelen

Tijdens de groepsbespreking wordt nagegaan of de doelen zijn gehaald. De LOVS toetsen worden afgenomen en de behaalde scores worden vergeleken met de vooraf gestelde doelen. Er zijn vier uitkomsten mogelijk:

De doelen waren optimaal gesteld en zijn gehaald

De doelen zijn gehaald maar waren te laag

De doelen zijn niet gehaald door onvoldoende uitvoeren van of verkeerde maatregelen

De doelen waren te hoog gesteld.

3 Looqin

Met 'welbevinden' en 'betrokkenheid' beschikken we over een stevige basis om de kwaliteit van onderwijs te beoordelen. Hoe hoger het niveau van welbevinden en van betrokkenheid is, des te groter de impact van het onderwijs. Welbevinden en betrokkenheid geven op een sprekende manier aan dat het onderwijs kwaliteitsvol is.

Om deze ontwikkeling goed in kaart te brengen maken we gebruik van de volgende instrumenten:

- **Het procesgericht kindvolgsysteem Looqin**, waarin de leraar op basis van observaties voor elk kind van de groep een uitspraak doet over hun globaal niveau van welbevinden, betrokkenheid, competenties en prestaties.
- **Het zelfscreeningsinstrument Looqin2u**, waarin kinderen zichzelf scoren op welbevinden, veiligheidsbeleving, betrokkenheid en competenties. Met de zelfscreening krijgt de leraar een nog scherper zicht op hoe kinderen het maken. We vragen kinderen rechtstreeks naar hun beleving van het groeps- en schoolgebeuren. Dit geeft ons inzicht in hoe school 'langs de andere kant' wordt ervaren. Wat hier uit de bus komt, is onschatbare informatie die naast de eigen observaties geplaatst kan worden. Uit de integratie van die twee gezichtspunten kunnen belangrijke conclusies getrokken worden voor de aanpak.

De screening worden drie keer per jaar uitgevoerd.

Looqin heeft een 2-sporenbeleid.

Spoor 1 is de screening op globaal niveau van welbevinden, betrokkenheid, competenties en prestaties. Er zijn ook veel interventies te vinden die leerkracht kan uitvoeren op de betrokkenheid en welbevinden te verhogen.

Bij Spoor 2 kan de leerkracht het kind "opvolgen". Er zijn dan 9 verschillende instrumenten beschikbaar om een kind beter in beeld te krijgen. De leerkracht kiest welk instrument het meest passend is.

3.1. Mijn Portret

De kleutergroepen maken ook gebruik van Mijn Portret. Mijn Portret is een kindvolgsysteem om kleuters gericht te observeren en van daaruit te reageren. Het dient zowel als middel om de communicatie tijdens het portfolio richting te geven en te verrijken.

Met Mijn Portret maakt de leerkracht een 'portret' van elk kind. Op één voor gestructureerd blad beschrijft de leerkracht haar beeld van het kind; hoe zij het kind kent. Het portret wordt drie keer per jaar ingevuld worden. De beleving van het kind wordt in beeld gebracht, samen met zijn/haar interessegebieden en een kijk op zijn/haar relaties met anderen. De ontwikkeling wordt gevolgd in 9 ontwikkelingsgebieden: grote motoriek, kleine motoriek, taal, sociale ontwikkeling, logisch en wiskundig, begrijpen van de fysische wereld, goed in je vel zitten, muzische expressie en zelfsturing/ondernemen. Hierbij ligt de nadruk telkens op het positieve: op wat het kind allemaal al kan en niet op wat het niet kan.

Op de achterkant van het portret is er ruimte om een foto van het kind te plakken, het kind iets van zichzelf te laten tekenen, anekdotes te noteren, een foto van een feestje toe te voegen, enz.

4 Zorgprocedure in 5 zorgniveaus

Zorgniveau 1: Adaptief onderwijs (groepsniveau)

- Bij zorgniveau 1 zorgt de leerkracht voor de algemene zorg van de groep
- Een haalbaar en concreet groepsoverzicht
- Verantwoord klassenmanagement door de groepsleerkracht
- Effectieve instructie op basis van de didactische middengroep (een groepsdoel/doelen per kind)
- Twee keer per jaar opstellen en evalueren van het groepsoverzicht op het gebied van technisch en begrijpend lezen, taal/spelling en rekenen
- Drie keer per jaar groepsbespreking met de IB-er.
- Preventief en proactief signaleren a.d.h.v. gedrag en prestaties van de leerling
- Toepassen zorgprocedure dyslexie, ondersteunen en verrijken
- Invullen en analyseren van Looqin

Binnen het concept van EGO maken we binnen zorgniveau 1 gebruik van de volgende interventies:

- Vier keer per jaar wordt een ervaringsreconstructie gedaan in de bouw.
- Aangaan van een stille dialoog tussen kinderen onderling en teamleden onderling
- In de groepen wordt duidelijk aangegeven hoe de driehoek: ruimte- tijd -criteria invulling krijgen
- Tussen portfoliogesprekken met kind, ouder en leerkracht kan er gebruik worden gemaakt van vragenkaartjes, Playmobil poppetjes voor het vragen naar gevoelens en positie.
- De poster van "de leerkuil" voor het uitleggen aan kinderen wanneer het leren aan de opgestelde doelen niet vanzelf gaat.

Zorgniveau 2: Extra zorg in de groep (groeps- en schoolniveau)

- Bij zorgniveau 2 heeft de leerkracht zorg bij een leerling en pleegt interventie
- De leerkracht is verantwoordelijk voor de extra zorg in de groep.
- Maakt indien gewenst, gebruik van collegiale consultatie of vraag de IB-er om hulp
- De leerkracht pleegt een interventie na signalering a.d.h.v. gedrag of prestaties van de leerling.
- De leerkracht bespreekt de zorg en interventie met de ouders, verslag in Parnassys
- Begeleiding/instructie door groepsleerkracht (groepsoverzicht of individueel plan in Parnassys)
- Mogelijkheid tot inzet van onderwijsassistent/remedial teaching
- Wanneer na planmatig handelen (8- 10 weken) de handelingsverlegenheid van de leerkracht blijft bestaan, brengt de leerkracht de leerling in een kindbespreking in (niveau 3)
- Toepassen zorgprocedure dyslexie, ondersteunen en verrijken

Zorgniveau 3: Speciale zorg na intern onderzoek (schoolniveau)

- Bij zorgniveau 3 is er sprake van handelingsverlegenheid bij de leerkracht. IB-er is nu eindverantwoordelijk voor het proces, leerkracht voor de uitvoering.

- Aanvraag van een kindbespreking, de leerkracht dient een hulpvraag in bij de IB-er
- Mogelijkheid tot observatie van IB-er m.b.t. de leerling
- IB-er dient in overeenstemming met ouders hulpaanvraag in bij externe instantie (o.a. Stromenland, CJG, onderzoeksinstantie) notitie in Parnassys.
- Alle gesprekken in niveau 3 worden door leerkracht en IB-er samen met ouders gevoerd en kunnen afwijken van de oudergesprekkencyclus.
- Leerkracht stelt samen met IB-er plan (evt.OPP/groeidocument) op voor een periode van 8- 10 weken en bespreken deze met ouders. Leerkracht verwijst in het groepsoverzicht naar plan.
- Leerkracht evalueert met IB-er en ouders na 8-10 weken het plan.
- De leerling wordt besproken in het zorgteam van de school
- Ontwikkelingsperspectief en groeidocument opstellen

Zorgniveau 4: Speciale zorg na extern onderzoek (bovenschools niveau)

- Bij zorgniveau 4 is er sprake van handelingsverlegenheid bij de school. IB-er is nu eindverantwoordelijk voor het proces, leerkracht voor de uitvoering.
- Plan, groeidocument en/of ontwikkelingsperspectief opstellen
- De IB-er vraagt advies/ dient hulpvraag in bij Stromenland a.d.h.v. groeidocument en OPP
- Het zorgteam van de school bespreekt verdere aanpak
- Aanvraag voor extern onderzoek, expertise of arrangement
- Samen met de ouders en leerkracht wordt de vervolgstap besproken (verslag in Parnassys door IB-er)
- Het externe advies wordt binnen de school toegepast

Zorgniveau 5: Passend onderwijs (bovenschools niveau)

- Bij zorgniveau 5 krijgt de leerling passend onderwijs
- Ouders, leerkracht en IB-er samen verantwoordelijk voor de verwijzing/aanvraag
- Passend onderwijs realiseren op de eigen school door bv arrangement
- In de groep werken met individuele leerlijn op basis van plan met OPP
- Ouders doen aanvraag voor plaatsing op een andere basisschool, SBO of SO

4.1. Zorgprocedure uitdagen/verrijken en ondersteunen/afstemmen

Zorgniveau 1: Adaptief onderwijs (groepsniveau)

Signaleringsfase

- Zorg voor een goed beeld van de leerling a.d.h.v. analyse vanuit leerlingvolgsysteem en methode gebonden gegevens.
- Zorg voor een goed beeld van de leerling a.d.h.v. leerling kenmerken, welbevinden en gedrag.
- Hoe ontwikkelt deze zich en hoe verhoudt dit zich tot de verwachting die er is.
- Stem je aanbod af op basis van de bovengenoemde gegevens

Zorgniveau 2: Extra zorg in de groep (groeps- en schoolniveau)

Diagnostiek

- Leerling lijkt meer aan te kunnen dan het basisaanbod. Inzet op d.m.v. van methode gebonden uitdaging. Het volgen van ster 3, verrijkingsaanbod en doortoetsen met methode gebonden en cito toetsen.
- Leerling blijkt niet voldoende mee te kunnen met het basisaanbod. Inzet op d.m.v. van methode gebonden herhaling. Het volgen van ster 1, herhalingsaanbod en indien nodig stof in deelstappen aanbieden.

Zorgniveau 3: Speciale zorg na intern onderzoek (schoolniveau)

Leerlingbegeleiding

- Op basis van de interventies in de groep blijkt de leerling zich onvoldoende te ontwikkelen/ of uitgedaagd te voelen.
- Ib-er zal betrokken worden bij het proces. Op schoolniveau kan een inzet gedaan worden d.m.v. korttijdelijk verrijken/ ondersteunen door RT. Mocht het aanbod in de groep niet voldoende zijn en het kind heeft behoefte aan ontmoeting met Peers dan kan er een beroep gedaan worden op de plusklas.
- Daarvoor zal een capaciteitenonderzoek gedaan moeten worden. Naar aanleiding van de uitslag kan er een aanvraag worden gedaan naar deelname aan de plusklas.

Zorgniveau 4: Speciale zorg na extern onderzoek (bovenschools niveau)

Externe ondersteuning of verrijking

- De leerling blijkt onvoldoende verrijking/ondersteuning te hebben aan het schoolaanbod dat tot nu toe vormgegeven is.
- Inzet Stroomland arrangement, inzet bovenschoolse plusklas 'Dolfijn', aanvraag specifiek onderzoek.
- Aanbod deelname Papillon.

Zorgniveau 5: Passend onderwijs (bovenschools niveau)

Passend onderwijs

- Onderwijsbehoeften zijn complex, leerling krijgt passend aanbod op huidige school of passende onderwijsplek.

5 Zorgprocedure dyslexie

Zorgniveau 1: Adaptief onderwijs (groepsniveau)

Zorgstap concreet in de praktijk

Niveau 1: Goed leesonderwijs (spelling) in klassenverband	1	Kwaliteit van instructiegedrag en klassenmanagement	<ul style="list-style-type: none"> - Werken volgens het effectief instructie model. - Het juist toepassen van de methode. - Overzicht hebben op de kerndoelen van lezen (spelling) voor je eigen leerjaar. - Analyseren en volgen van de leerlingen a.d.h.v. methode gebonden toetsen, cito, en observaties.
	2	Juist gebruik van effectieve methodes	
	3	Gebruik van het leerlingvolgsysteem	

Zorgniveau 2: Extra zorg in de groep (groeps- en schoolniveau)

Niveau 2: Extra zorg in de groepssituatie door de leerkracht (ongeveer 25%)	4	Vaststellen van potentiele uitvallers en voldoende differentiatie in de klas (verlengde instructie en begeleid inoefenen)	<ul style="list-style-type: none"> - Extra aandacht in het groepsoverzicht lezen of spelling, bij groep 1/2 groepsoverzicht taal. - Geven van individuele instructie of verlengde instructie, in groep 1/2 in taalgroepje plaatsen. - Stappenplan groep 1 t/m 8 toepassen (bijlage). - Inzetten op leesplezier met leesmeter. - Lezen met tutor.
--	---	--	---

Zorgniveau 3: Speciale zorg na intern onderzoek (schoolniveau)

Niveau 3: Specifieke interventies uitgevoerd door leerkracht ondersteund door de intern begeleider in de school (ongeveer 10%)	5	Vaststellen leerlingen met ernstige leesproblemen (spelling) en instructie individueel of in kleine groepjes (intensieve begeleiding)	<ul style="list-style-type: none"> - Opstellen handelingsplan in Parnassys - Raadplegen van het dyslexieprotocol - Remediërende hulp vooral groep 3 t/m 6, na late stagnatie ook in groep 7/8. - Afnemen PI-dictee door IB - Inzetten van opzoekkaartjes - Inzetten van Kurzweil zonder eigen licentie (bijlage).
	6	Vaststellen van de achterstand en hardnekkigheid; vermoeden dyslexie	

Zorgniveau 4: Speciale zorg na extern onderzoek (bovenschools niveau)

Niveau 4: Diagnostiek en behandeling in zorginstituut (ongeveer 3-4%)	7	Psychodiagnostisch onderzoek aanvragen. Vaststellen van dyslexie	<ul style="list-style-type: none"> - Inzetten van Kurzweil met eigen licentie. - Inzetten van Daisy speler. - Toestaan van extra tijd bij toetsen. - Vergrootte versie - Leesliniaal - Leerkracht zal contact onderhouden en afstemmen met gespecialiseerde behandelaar.
	8	Gespecialiseerde dyslexie behandeling	

Zorgniveau 5: Passend onderwijs (bovenschools niveau)

Niet van toepassing bij alleen de diagnose dyslexie.

(Bijlage: schema's dyslexieprotocol)

*schema's dyslexieprotocol zullen lopende het schooljaar opnieuw bekeken gaan worden

6. Groepsbespreking en overdracht

De groepsbespreking is een bespreking met de groepsleerkracht en de IB-er. De bespreking neemt een belangrijke plaats in binnen de cyclus 'Handelingsgericht werken'. Elke cyclus zal afgesloten worden met een groepsbespreking en zal tevens het begin zijn van een nieuwe cyclus. Deze besprekingen vinden 3 keer per jaar plaats in oktober, februari en juni, en duren gemiddeld een 1 ½ uur. Ter voorbereiding krijgt de IB-er 2 dagen voor de bespreking de groepsgegevens aangeleverd (bijv. Looqin, Cito LOVS, groepsoverzicht en scores methode gebonden toetsen); Voor het bespreken van individuele kinderen vullen leerkrachten het ID van de kinderen aan. Tevens is er een mogelijkheid tot het indienen van specifieke hulpvragen.

Groepsbesprekingen hebben een handelingsgericht karakter. Het is niet de bedoeling dat tijdens de groepsbespreking alle verzamelde gegevens nog eens mondeling herhaald worden, maar dat na afloop van de groepsbespreking de onderwijsbehoeften van de kinderen scherp zijn, de clustering van de kinderen afgesproken is en de leerkracht over voldoende handvatten beschikt om het groepsoverzicht verder op te stellen.

De overdracht van de groepen vindt plaats door middel van de groepsoverzichten. Op deze manier worden alle belangrijke zaken rondom de groep besproken. De ID's van ieder kind worden ook tijdens deze overdracht overhandigd en eventueel doorgenomen.

Op deze manier is er een doorgaand aanbod voor de leerlingen op differentiatieniveau en wordt de doorgaande zorg gewaarborgd.

8 De Intern Begeleider

De werkzaamheden worden verricht op een school voor primair onderwijs. De intern begeleider is onder verantwoordelijkheid van de directeur belast met de coördinatie en de uitvoering van het zorgbeleid in de school en de begeleiding en professionalisering van leraren, en ondersteunt de directeur bij de ontwikkeling van het zorgbeleid op de school.

De intern begeleider onderschrijft zijn verantwoordelijkheid in het samenwerken met de omgeving van de school. Hij/zij heeft voldoende kennis en vaardigheid om goed samen te werken met mensen en instellingen, die betrokken zijn bij de zorg voor de kinderen en bij de school.

De volgende competenties worden van een IB-er verwacht:

De IB-er draagt zorg voor:

- Het contact met de leerkracht, de omgang en begeleiding van de individuele collega.
- Het coachen van de leerkracht en het uitvoeren van klassenconsultaties gericht op pedagogische en didactische ondersteuning. Ondersteuning bij zaken m.b.t. de leerling-zorg.
- Biedt ondersteuning van leerkrachten bij oudergesprekken van (zorg)leerlingen en bij verwijzingen naar instanties.
- Implementeren van ontwikkeling van de leerkracht, binnen het schoolbeleid, samen de juiste doelen stellen.
- Initieert en onderhoudt een werkklimaat, waarbinnen ontwikkeling en teamleren mogelijk wordt.
- Draagt bij aan de professionalisering binnen het team.
- Draagt zorg voor de overdracht van de zorgstructuur binnen de school aan het team.
- Draagt zorg voor de ondersteuning van het team en het verwerven van handelingsbekwaamheid.
- Onderhoudt contacten die bij de positie van intern begeleider horen (externe zorginstanties).
- Draagt mede zorg voor het uitvoeren van veranderingsprocessen binnen de schoolvisie.
- Draagt zorg voor de beheersmatige aspecten van de zorgstructuur.
- Draagt zorg voor systematische gegevensverzameling en rapportage ten behoeve van beleidsontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn het plannen, ondersteunen, analyseren, vastleggen en begeleiden van groepsbesprekingen met leerkrachten. Ondersteunen bij het opstellen/uitvoeren/evalueren van handelingsplannen en groepsplannen.
- Heeft goede pedagogische kwaliteiten.
- Heeft goede didactische kwaliteiten.
- Reflecteert op de eigen opvattingen en competenties met betrekking tot het interpersoonlijk handelen.

- Reflecteert op de eigen opvattingen en competenties met betrekking tot de diverse rollen en taken binnen interne begeleiding.
- Onderzoekt en ontwikkelt de eigen rol ten aanzien van de coördinerende taken.
- Geeft vorm aan de functionaliteit en (eventuele) ontwikkeling van het intern begeleiderschap binnen de context van de schoolorganisatie.
- Representeert de eigen school binnen de door het SWV of REC georganiseerde vormen van bovenschoolse netwerken en binnen andere externe instanties en in overleg met ouders.
- Participeert in collegiale consultatie en het delen van kennis binnen de door het SWV of REC georganiseerde vormen van bovenschoolse netwerken en binnen andere externe instanties en in overleg met ouders.
- Communiceert over de vormgeving van de zorgstructuur binnen de eigen school ten behoeve van de door het SWV of REC georganiseerde vormen van bovenschoolse netwerken en binnen andere externe instanties en in overleg met ouders.
- Informeert de eigen school vanuit de door het SWV of REC georganiseerde vormen van bovenschoolse netwerken en binnen andere externe instanties en in overleg met ouders.

9 De Remedial Teacher

(Taakverdeling en verantwoordelijkheden in samenwerking met leerkracht en IB-er)

Remedial Teacher (zorgniveau 2)

- De RT-er werkt met de desbetreffende leerling volgens het handelingsplan
- De RT-er bewaakt en draagt mede zorg voor de kwaliteit, effectiviteit, haalbaarheid en het materiaal binnen de RT
- De RT-er kan in overleg variëren met materiaal, als het beoogde doel hiermee gerealiseerd kan worden
- De RT-er communiceert hoe de vorderingen per ontwikkelingsgebied zijn van de desbetreffende leerling. Dit gebeurt mondeling of via de mail. De leerkracht blijft verantwoordelijk voor de leerling, de IB-er voor het proces.

Intern Begeleider (zorgniveau 2 of 3)

De IB-er houdt de structuur van de Remedial Teaching in de gaten en bewaakt de kwaliteit m.b.t. gemaakte afspraken, tijd per (geïndiceerde) leerling, begeleidingsplan en handelingsplan, de effectiviteit, de haalbaarheid, de samenwerking tussen RT en leerkracht en het werken d.m.v. de zorgniveaus. De IB-er kan hulp/ondersteuning bieden aan de leerkracht bij het schrijven van een HP, BP of OPP m.b.t. invulling van de RT. De IB-er is bij alle zorggesprekken van een geïndiceerde-/zorgleerling aanwezig.

Leerkracht (zorgniveau 2)

De leerkracht beschrijft in een HP, BP of OPP voor de (geïndiceerde) leerling, op welk ontwikkelingsgebied er ondersteund of verrijkt gaat worden en hoe dit gedaan wordt binnen de RT.

De leerkracht is op de hoogte van de inhoud van de RT

De leerkracht is verantwoordelijk voor het verzorgen van de benodigdheden en materialen tijdens de RT, tenzij dit anders is afgesproken met de RT.

De leerkracht zet een ontwikkelingslijn uit voor de RT in de vorm van concrete doelen

De leerkracht maakt een bewuste keuze voor een bepaalde vorm van RT, bv: pre-teaching, re-teaching

10 Registreren

De volgende onderdelen gebruiken we om te registreren in Parnassys:

- Absenties

- Notities

- Oudergesprekken, per schooljaar van bovenaf aanvullen
- Externen, per schooljaar van bovenaf aanvullen
- Portfoliogesprekken
- Incidentenregistratie
- ID bewijs, (document dat steeds 'up to date' is). In het paspoort wordt de cognitieve ontwikkeling, werkhouding en taakgedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling, creatieve ontwikkeling en lichamelijke ontwikkeling kort beschreven. Ook komt er een kopje diagnose met eventuele hulpmiddelen/afspraken/ medicatie. Per kind wordt dit voor de groepsbespreking waar nodig aangevuld, aan het einde van het schooljaar voor elk kind aanvullen, dient als overdrachtsformulier.
- Onderzoek / observatie

- Individuele handelingsplannen

- Kinderen met een arrangement
- Kinderen met een OPP
- Kinderen die extra ondersteuning van Mirjam krijgen

We hebben als IB-er van ieder kind een papieren dossier in de dossierkast op het kantoor van de IB-er. Leerkrachten en Ib-er plaatsen hier de papieren stukken in die van belang zijn (zoals o.a. medicatie protocol, verslaglegging logopedie/fysio/onderzoeksinstanties/dyslexie/andere externen of het inschrijfformulier. Verder is er geen papieren dossier meer in de klassen en komt alles in Parnassys.

11 Doublure / versnellen

De afweging m.b.t. het doubleren , dan wel vervroegd / versneld doorstromen naar een volgende groep (vooral in de overgang van groep 2 naar groep 3) wordt gemaakt in de groepsbespreking.

Het gesprek met de ouders m.b.t. de gemaakte afweging(en) wordt gevoerd volgens onderstaande procedure:

- Ouders worden tijdig geïnformeerd over de afwegingen, uiterlijk voor maart. Dit wordt gedaan in een apart oudergesprek
- Gesprekken met ouders over doublure /versnellen, moeten zorgvuldig maar duidelijk gevoerd worden.
- De ervaringen en zienswijze van de ouders worden door de leerkracht serieus genomen en meegenomen in de uiteindelijke besluitvorming.
- Als een verschil van mening tussen de groepsleerkracht en ouders niet weggenomen kan worden, wordt een nieuwe afspraak gemaakt, waarbij de ib-er aanwezig is.
- Uiteindelijk beslist de school in welke groep het kind geplaatst wordt.
- Voor de overgang van 2 naar 3 maakt de ib-er gebruik van het onderzoek naar de leervoorwaarden. Dit wordt gedaan op verzoek van de leerkracht.

12 Procedure POVO (voorlopig) Schooladvies

Doel van de procedure: Alle betrokken: leerlingen – ouders – school hebben recht op zorgvuldige en uitgebreide informatie over het traject dat gevolgd wordt op basisschool De Bonckert om te komen tot een goed (voorlopig) schooladvies.

Hoe komen we tot een advies?

Gegevens: Om tot een advies voor het voortgezet onderwijs te komen gebruiken we de volgende gegevens:

1. CITO-LOVS toetsresultaten vanaf groep 5.
2. De uitstroomprofielen / leerlingprofielen waarin o.a. de leerlingkenmerken beschreven zijn.
3. Uitslag van het drempelonderzoek.
4. Portfoliogesprekken
5. Groepsbesprekingen
6. Criteria voor LWOO (indien van toepassing)
7. Criteria PRO (indien van toepassing)

Toelichting op bovengenoemde punten:

1. Dit zijn de toetsgegevens van de CITO toetsen die twee keer per jaar worden afgenomen en bewaard worden in Cito LOVS (begrijpend lezen 1 x per jaar). De volgende onderdelen worden daarin meegenomen: begrijpend lezen, rekenen, spelling, technisch lezen. Dit leerlingvolgsysteem is leidend voor de advisering naar het VO. Het systeem werkt met een indeling van I t/m V.

2. In de uitstroomprofielen / leerlingprofielen wordt aangegeven:

- De niveaus (CITO) die een leerling moet hebben voor een bepaalde vorm van VO.

- De leerlingkenmerken die passen bij een bepaalde vorm van VO, onderverdeeld in:

- * Wat wil een leerling: werkhouding – concentratie – interesse – taakgerichtheid – zelfstandigheid

- * Wat kan een leerling: niveau - probleemoplossend vermogen

- * Wat doet een leerling: huiswerkattitude en zelfbeeld

3. Het drempelonderzoek is een onafhankelijke toets die in september/oktober in groep 8 wordt afgenomen. De toets geeft een indicatie welke vorm van VO voor de leerling haalbaar is op grond van didactische toetsresultaten.

4. Elk jaar worden de leerlingen en hun ouders 3 keer uitgenodigd voor een portfoliogesprek. Hierin wordt het welzijn, betrokkenheid en competenties besproken met alle partijen.

5. In de loop van de basisschoolperiode worden leerlingen ieder jaar drie maal besproken door leerkracht en IB-er.

6. Om in aanmerking te komen voor LWOO (leerweg ondersteunend onderwijs) wordt er gekeken naar de leerrendementen op de volgende vakken: begrijpend lezen, rekenen/wiskunde, spelling en technisch lezen. Als een leerling op twee vakken een score heeft van minder dan 75%, waarbij één van deze vakken Rekenen/Wiskunde en/of Begrijpend Lezen is, komt deze leerling in aanmerking voor LWOO.

7. Om in aanmerking te komen voor plaatsing binnen het PRO (PRaktijk Onderwijs) moeten de leerlingen een IQ hebben < 80, met leerachterstanden van > 50 % op twee van de 4 domeinen begrijpend lezen, rekenen/wiskunde, spelling en technisch lezen, waarvan één begrijpend lezen en/of rekenen/wiskunde is.

NB. De uitslag van de Centrale Eindtoets wordt niet meegenomen bij het bepalen van het advies. Er wordt voorafgaand aan de Centrale Eindtoets geoefend met één Centrale Eindtoets van een voorafgaand leerjaar om leerlingen te laten wennen aan de wijze van vraagstelling.

Adviescommissie

Op basisschool De Bonckert komen we tot een (voorlopig) schooladvies door overleg binnen een adviescommissie. Deze commissie bepaalt het uiteindelijke schooladvies van de leerling in groep 8. De commissie bestaat uit de volgende personen: - Leerkracht groep 8 – leerkracht groep 7 - Intern begeleider. Bij voorlopige schooladviezen in de groepen 6 en 7 zijn dezelfde personen als boven betrokken met als aanvulling de leerkracht van groep 6. Directeur blijft ten allen tijde eindverantwoordelijk.

Advies

Het advies in groep 8 bestaat uit voorlopige schooladviezen afgegeven op het eind van de groep 7 en het definitieve advies dat in februari groep 8 wordt afgegeven.

Voorlopig advies

De groepsleerkrachten van de groepen 6 en 7 vullen een overzichtslijst in met hun advies. De complete overzichtslijst wordt op één moment besproken met Intern begeleider. Hieruit volgt het voorlopige advies. Nadat de commissie het voorlopige schooladvies heeft bepaald, wordt dit met de ouders en de leerling besproken. In dit gesprek wordt naast het schooladvies ook gevraagd naar de verwachting van ouders. Deze verwachtingen worden op de overzichtslijst genoteerd. Na het gesprek wordt het voorlopige schooladvies ondertekend door alle partijen en aan ouders meegegeven. Het voorlopige advies wordt schriftelijk verstrekt op een standaard formulier (zie bijlage 1 en 2).

Definitief advies

De leden van de adviescommissie bepalen in januari – februari groep 8 het definitieve schooladvies. Van dit schooladvies wordt slechts in uitzonderlijke gevallen afgeweken. Bij verschil van mening tussen het advies van de commissie en de verwachting van de ouders neemt de commissie een bindende beslissing en deelt deze beslissing mondeling aan de ouders mee. In februari groep 8 krijgen de ouders en de leerling het definitieve advies. Dit gebeurt in een gesprek waarin naast het geven van het definitieve advies ook het door de leerkracht van groep 8 ingevulde OWR (onderwijskundig rapport) wordt

besproken. Aan de ouders wordt het aanmeldingsformulier van de toekomstige VO school overhandigd ter invulling. Wanneer er geen overeenstemming wordt bereikt zal er een tweede gesprek volgen waarbij de ib-er aanwezig zal zijn.

13 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Per 1 juli 2013 is de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Dit betekent dat wij, als professionals verplicht zijn deze meldcode te gebruiken bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode beschrijft in vijf stappen wat wij doen bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stap 1: In kaart brengen van signalen (feiten verkregen door observatie of door gesprekken met het kind, vastleggen in Parnassys).

Stap 2: Collegiale consultatie

Stap 3: Gesprek met de ouder(s)/verzorger(s)

Stap 4: Weeg de aard en ernst van de mishandeling

Stap 5: Zelf hulp organiseren óf hulp inschakelen van Veilig Thuis.

Het doel van het stappenplan is om signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld in kaart te brengen. Aan de hand hiervan worden vervolgstappen ondernomen en besloten welke handeling hieruit voortvloeit. (zie bijlage)

Bijlage A Groepsoverzicht

Groep: Periode van: tot:

Begrijpend lezen	Groepsdoel vsc:
<u>Intensiefgroep</u>	
<u>Basisgroep</u>	
<u>Talentgroep</u>	
Rekenen	Groepsdoel vsc:
<u>Intensiefgroep</u>	
<u>Basisgroep</u>	
<u>Talentgroep</u>	
Spelling	Groepsdoel vsc:
<u>Intensiefgroep</u>	
<u>Basisgroep</u>	

<u>Talentgroep</u>	
Lezen	Groepsdoel vsc:
<u>Intensiefgroep</u>	
<u>Basisgroep</u>	
<u>Talentgroep</u>	
Sociaal-emotioneel / werkhouding/ bijzonderheden/ID	
Groepsafspraken en resultaten	

Bijlage B Identiteitsbewijs

Naam leerling:

Groep:

Cognitieve ontwikkeling

Sociaal-/ emotionele ontwikkeling:

Werkhouding en taakgedrag:

Creatieve en lichamelijke ontwikkeling:

Gezinssituatie:

Diagnose/medicatie en afspraken:

Bijlage C Zorgprocedure dyslexie

Groep 1 en 2

<p>Stappenplan groep 1</p> <p>1 Aanvang groep Stimuleren van geletterdheid middels de uitgangspunten van beginnende geletterdheid</p> <p>2 Januari Invullen signaleringslijst g3 Januari-juni Aanbod verrijken voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod aan geletterde activiteiten</p> <p>4 Juni Invullen signaleringslijst Handelingsplan opstellen of bijstellen voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod van geletterde activiteiten</p> <p>5 Einde schooljaar Overdracht naar de volgende groep</p>	<p>Stappenplan groep 2</p> <p>1 Aanvang groep Stimuleren van geletterdheid middels de uitgangspunten van beginnende geletterdheid Gericht aanbod verrijken voor leerlingen met een onvoldoende klankbewustzijn (fonemisch bewustzijn) en letterkennis</p> <p>2 Januari Invullen signaleringslijst Afname kleutertaken/-toetsen Handelingsplan opstellen voor leerlingen met een onvoldoende klankbewustzijn en letterkennis</p> <p>3 Januari-juni Aanbod verrijken voor leerlingen met een onvoldoende klankbewustzijn en letterkennis Extra begeleiding bieden middels de voorschotbenadering</p> <p>4 Juni Invullen signaleringslijst Afname kleutertaken/-toetsen Handelingsplan opstellen of bijstellen voor leerlingen met een onvoldoende klankbewustzijn en letterkennis</p> <p>5 Einde schooljaar Overdracht naar de volgende groep</p>
--	---

Belangrijke documenten uit het "Protocol Leesproblemen en Dyslexie" voor groep 1/2

- Signaleringslijst voor kleuters
- Ello Letters
- Letters benoemen voor kleuters
- Toets auditieve synthese voor kleuters
- Lettergroeiboek voor kleuters
- Kleurentoets voor kleuters
- Auditieve analyse voor kleuters
- Invented spelling voor kleuters
- Zie ook hulpgids Dyslexie

Groep 3 en 4

<p>Stappenplan groep 3</p> <p>1 Aanvang groep 3 Beginsituatie vastleggen</p> <p>2 Oktober/november (na ongeveer 8-10 weken onderwijs) Meetmoment 1</p> <p>3 Oktober/november - januari/februari Interventieperiode 1</p> <p>4 Januari/februari (nadat alle letters in de methode zijn aangeboden) Meetmoment 2</p> <p>5 Januari/februari - april Interventieperiode 2a</p> <p>6 April Tussenmeting</p> <p>7 April - mei/juni Interventieperiode 2b</p> <p>8 Mei/juni Meetmoment 3</p>	<p>Stappenplan groep 4</p> <p>1 Aanvang groep 4 Beginsituatie vastleggen</p> <p>2 Aanvang groep 4 - oktober/november Interventieperiode 1a</p> <p>3 Oktober/november Tussenmeting 1</p> <p>4 Oktober/november - januari/februari Interventieperiode 1b</p> <p>5 Januari/februari Hoofdmeting 1</p> <p>6 Januari/februari - april Interventieperiode 2a</p> <p>7 April Tussenmeting 2</p> <p>8 April - mei/juni Interventieperiode 2b</p> <p>9 Mei/juni Hoofdmeting 2</p>
---	--

Belangrijke documenten uit het "Protocol Leesproblemen en Dyslexie" voor groep 3 en 4

- Ello letters groep 3
- Van vaardigheid naar meetmoment groep 3
- Lettergroeiboek groep 3
- Observatielijst lees- en schrijfgedrag groep 3
- Van vaardigheid naar meetmoment groep 4
- Observatielijst lees- en schrijfgedrag groep 4
- Zie ook hulpgids Dyslexie

Groep 5 t/m 8

Stappenplan groep 5 t/m 8

1

Aanvang groep

Beginsituatie vastleggen

2

Aanvang groep

oktober/november

Interventieperiode 1a

3

Oktober/november

Tussenmeting 1

4

Oktober/november -

januari/februari

Interventieperiode 1b

5

Januari/februari

Januari/februari - april

Hoofdmeting 1

6

Interventieperiode 2a

7

April

Tussenmeting 2

8

April - mei/juni

Interventieperiode 2b

9

Mei/juni

Hoofdmeting 2

Belangrijke documenten uit het "Protocol Leesproblemen en Dyslexie" voor groep 5 t/m 8

- Van vaardigheid naar meetmoment groep 5 t/m 8
- Vragenlijst leergeschiedenis lees- en spellingsvaardigheid groep 5 t/m 8
- Observatielijst lees- en schrijfgedrag groep 5 t/m 8
- Zie ook hulpgids Dyslexie

Bijlage D Groepsbespreking

Bespreekpunten en vragen betreffende	Concrete bespreekpunten
<p><i>De organisatie, sfeer en communicatie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe verloopt het klassenmanagement en zelfstandig werken? - Hoe verloopt de samenwerking tussen leerlingen onderling en met jou? - Hoe verlopen de gesprekken met ouders? - Waar ben je tevreden over? Welke twijfels heb je nog? - Welke ondersteuning heeft deze groep nodig? - Welke vaardigheid vraagt dit van jouw als leerkracht? 	
<p><i>De leerlingen die extra begeleiding nodig hebben</i></p> <p>Is het gelukt om de leerlingen te signaleren die:</p> <ul style="list-style-type: none"> - extra begeleiding nodig hebben? - meer uitdaging en verdieping nodig hebben? 	
<p><i>De leerlingen waarvan je hun onderwijsbehoeften nader wilt bespreken</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is precies je vraag bij die leerlingen? - Bij welke leerlingen denk je aan nader onderzoek? - Bij welke leerlingen denk je aan een diagnostisch onderzoek? - Bij welke leerlingen is hulp nodig vanuit het platform? 	
<p><i>De citotoetsen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat valt je op aan je resultaten op groepsniveau? Zijn er opvallende zaken? - Welke vakken vragen je aandacht? - Wat heb je gedaan voor deze resultaten? - Wat heb je als leerkracht gedaan om tot deze resultaten te komen? - Kun je een analyse maken van je klas tov de resultaten 	
<p><i>De clustering van leerlingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke vragen/twijfels heb je ten aanzien van het clusteren? - Is deze clustering voor jou haalbaar qua organisatie? - Wat zijn jouw ontwikkelpunten en begeleidingsvragen? 	

Bijlage E Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De meldcode is een stappenplan voor professionals en instellingen bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. In de meldcode staat duidelijk beschreven wat er van de professionals verwacht wordt als ze een vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. De meldcode zal gebruikt worden in de eigen zorgstructuur van de school.

1. Breng de signalen in kaart

U vermoedt dat er bij een leerling/een kind sprake is van huiselijk geweld en krijgt signalen die uw vermoeden bevestigen, of juist ontkrachten. Leg deze signalen vast. Gebruik hierbij een notitie in Parnassys. Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk: wat zag je, hoorde je? Beschrijf je een hypothese of veronderstelling, vermeld dit dan uitdrukkelijk! Vermeld ook concreet en duidelijk als er informatie van derden wordt vastgelegd.

* Let op: In een groep of klas gebeurt er dagelijks van alles: een huilend kind, een kind dat in slaapt valt tijdens de les, een kind met een pijnlijke arm, ruzies tussen klasgenoten. Niet alles wat je ziet pik je op als een signaal van mogelijke kindermishandeling. Bij sommige situaties of kinderen heb je misschien wel een 'onderbuik gevoel'. Bijvoorbeeld: het gevoel dat een kind een eenzame of verwaarloosde indruk maakt, het idee dat een kind de laatste weken wel erg vaak ruzie heeft of dat de prestaties van een kind ineens veel verslechteren. Op de volgende site is meer informatie te vinden over signalen:

<https://signalenkaart.nl/>

2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen, SMW, GGD, vertrouwenspersoon (inspectie) of AMK

Bespreek de signalen van mishandeling met de intern begeleider of directeur, zodat u de signalen goed kunt duiden. Vraag zo nodig samen, op basis van anonieme gegevens over het kind, advies aan het SMW, GGD, vertrouwenspersoon (inspectie) of het AMK. Bovenschools directeur van Invitare wordt op de hoogte gebracht van de situatie door de directeur.

3. Gesprek met de leerling en/of ouders

De leerkracht en directeur/ intern begeleider bespreken de signalen samen met ouders. Een belangrijke grondhouding in het onderwijs is openheid tegenover de leerling en zijn ouders. Vandaar dat de professionals zo snel mogelijk met de ouders in gesprek gaan. Houdt het gesprek zakelijk neutraal, benoem concrete voorbeelden van het kind en wijs geen beschuldigende vinger naar ouders. Vraag of de ouders weten waar deze uitspraken/signalen vandaan komen. Zorg dat je in het gesprek zoveel mogelijk informatie inwint over de situatie. Leg alles vast tijdens het gesprek.

* Let op: Je mag deze stap alleen overslaan als:

- Je vreest voor de veiligheid van het kind/anderen in de directe omgeving of die van de eigen medewerkers.
- Je bang bent dat het kind na het gesprek van school zal worden gehaald.

4. Weeg aard en ernst van geweld of mishandeling

Beoordeel met welke vorm van huiselijk geweld je te maken hebt en hoe ernstig de situatie is. Beoordeel ook de veiligheid van het kind en de personen in de directe omgeving. Maak deze afweging op basis van:

- De signalen die u in kaart gebracht hebt,
- Het advies dat u ingewonnen hebt bij collega's en instanties,
- Het gesprek met de leerling/het kind en de ouders.

Mogelijke vragen die kunnen helpen zijn:

1. Wat gebeurt er of is er gebeurd?
2. Wat zou er kunnen gebeuren?
3. Hoe waarschijnlijk is het dat dit gebeurt?
4. Hoe ongewenst is dit?

Let op: Om alles goed in kaart te brengen maak een risicotaxatie, deze is te vinden op: <http://www.handelingsprotocol.nl/informatie/61-risicotaxatie-instrumenten>

In tegenstelling tot wat in de praktijk vaak gedacht wordt, is risicotaxatie geen eenmalige beoordeling van de risico's, maar een voortdurend proces. Professionals dienen dan ook continu kritisch naar hun beoordelingen te kijken. Bij goede risicotaxatie kan de verantwoordelijke professional duidelijk uitleggen hoe en waarom hij/zij tot zijn/haar uiteindelijke oordeel is gekomen. Een goed onderbouwde beslissing betekent niet dat die onveranderbaar is. Professionals moeten open blijven staan om een zaak te heroverwegen en hun oordeel te herzien op basis van nieuwe informatie.

5. Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Hulp organiseren

Overweeg of je zelf hulp kunt bieden of kunt verwijzen naar specifieke hulpverlening. Zijn het kind en de personen in zijn of haar omgeving daarmee voldoende beschermd tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling? Onderneem dan de volgende acties:

- Organiseer de hulp die nodig is.
- Volg de effecten van deze hulp.
- Doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Melden

Kunt u het kind niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermen, onderneem dan de volgende acties:

Meld uw vermoeden bij SMW of het AMK. Overleg bij uw melding met SMW of het AMK wat u na de melding zelf kunt doen om het kind en de personen in zijn directe omgeving te beschermen.

Ernstig geweld of gecompliceerde zaken moet u altijd melden bij het AMK, in het belang van het kind. Het risico is anders te groot dat verschillende professionals langs elkaar heen werken. Door een melding komt alle informatie bij elkaar en kunnen de verschillende acties goed op elkaar worden afgestemd.

Bespreek uw melding vooraf met de leerling als die ouder dan 12 jaar is, en/of met de ouders.

Bijlage F Toetskalender 2017-2018

Groep 1-2	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni
Rekenen voor Kleuters					M2					E1 / E2
Taal voor kleuters,					M2					E1 / E2
Looqin screening		1 en 2			1 en 2				1 en 2	
Groep 3-8	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni
Rekenen					M3-M6 3.0 M7-M8 2012					E3-E6 3.0 E7 2012
AVI (nieuwe toets)					M3-M8					E3-E7
DMT zorgleerlingen			4 t/m 8					3 t/m 7		
DMT (nieuwe toets)					M3 -M8					E3-E7
Begrijpend lezen					M3-M6 3.0 M7-M8 2012					E3-E6 3.0 E7 2012
Spelling					M3-M6 3.0 M7-M8 2012					E3-E6 3.0 E7 2012
Werkwoordspelling					M7-M8					E7
Looqin screening		3 t/m8			3 t/m 8			3 t/m 8		

3.0 wil zeggen, de nieuwe toetsen van Cito 2012 wil zeggen de oude toetsen van Cito 2017-2018 zijn er nieuwe toetsen voor AVI en DMT

Uitgangspunt

De toetsen worden afgenomen zoals aangegeven staat in de handleiding van Cito.

Het gebruik van effectief gebleken hulpmiddelen, buiten hetgeen aangegeven staat in de handleidingen van CITO-LVS, is bij gediagnosticeerde leer- of ontwikkelingsstoornissen toegestaan, op voorwaarde dat dit transparant wordt gecommuniceerd met ouders, school en evt. andere betrokkenen.

Toelichting

Onder effectief gebleken hulpmiddelen verstaan we:

Hulpmiddelen die de school in de praktijk van het lesgeven inzet om daarmee de succeservaringen van de leerling te vergroten. De onderwijsbehoefte(n) van de leerling geeft aan dat hij/zij baat heeft bij het gebruik hiervan.

De sociaal-emotionele component is zeker ook van belang.

'Effectief gebleken' heeft dus geen relatie met uit onderzoek vastgestelde effectiviteit.

Toegestane hulpmiddelen volgens CITO-LVS

a. Leerlingen met **Dyslexie**: (m.u.v. toetsen op het gebied van technisch lezen)

1. Algemeen:

Extra afnametijd

- Toets afname in meerdere delen.
- Vergroten van teksten van A4 naar A3.

3. m.b.t. technisch lezen:

- De instructies bij deze toetsen mogen wel gesproken worden, maar de woorden of teksten moeten door het kind zelf gelezen worden.

4. m.b.t. rekenen en wiskunde:

- Naast de algemene aanpassingen is het ook toegestaan om de teksten voor te lezen. Het heeft overigens de voorkeur om deze toetsen digitaal af te nemen i.v.m. intonatie / stemgebruik.

5. m.b.t. begrijpend lezen:

Auditieve ondersteuning bij de LVS-toetsen bij ernstige dyslecten. Het heeft overigens de voorkeur om deze toetsen digitaal af te nemen i.v.m. intonatie / stemgebruik.

b. Leerlingen met **Dyscalculie** wordt aangegeven geen hulpmiddelen te gebruiken, anders dan hierboven (voorlezen/ extra tijd/ vergrote teksten) al aangegeven.

Het gebruik van bovenstaande hulpmiddelen heeft geen invloed op de validiteit van de toets uitslag.

Bij voorkeur moet er gebruik gemaakt worden van deze toegestane hulpmiddelen.

Indien dit onvoldoende rendement geeft, kan hiervan afgeweken worden door alternatieve hulpmiddelen te gebruiken. Voorwaarde is dat dergelijke hulpmiddelen niet enkel in de toets situatie worden gebruikt, maar in de praktijk van alle dag.